

Kızılırmak Deltası'nda Beklenmedik Misafir

Geçtiğimiz Şubat ayında Türkiye'nin dört bir yanından çok sayıda kuş gözlemcisi Samsun'da bulunan Kızılırmak Deltası'na gitti. Hepsinin ortak amacı küçük sakarcaları görmektir. Bu kuş ülkemize nadiren geldiği için onunla karşılaşmak çok zor. Kızılırmak Deltası'nda küçük sakarcaların olduğu haberi kısa sürede kuş gözlemcileri arasında yayıldı. Bu fırsatı kaçırmak istemeyen gözlemciler de hemen Kızılırmak Deltası'na giderek küçük sakarcaları görme şansını yakaladı.

Deltada bulunan göller ve bataklıklar kuşlara ev sahipliği yapar.

Ülkemizde çok nadir görülen küçük sakarca kahverengi ve gri tonlarında bir kuş.

Küçük sakarca bir kaz türü. Birçok kaz türü gibi onun da renkleri kahverengi ve gri tonlarında. Karnında enlemesine siyah şeritler bulunan küçük sakarcanın en ayırt edici özelliği, pembe gagasının dibinden altına kadar uzanan beyaz bir bölge olması.

Küçük sakarca İskandinavya ve Rusya'nın kuzey bölgelerinde üreyen bir kuş. Bu kuşlar üreme döneminin ardından kış mevsimini geçirmek için aralarında ülkemizin de bulunduğu daha sıcak yerlere göç eder. Küçük sakarcalar, türü tehdit altında olan kuşlar arasında yer alıyor. Tüm dünyada yaklaşık otuz bin kadar küçük sakarca kaldığı düşünülüyor. Sayılarının bu kadar azalmasının iki nedeni var: Yaşam ortamlarının bozulması ve avcılık.

Turnalar deltanın en tanınmış konuklarından biri.

Kızılırmak Deltası yalnızca küçük sakarcaya değil başka birçok nadir ve öncelikli olarak korunması gereken kuş türüne de ev sahipliği yapan bir sulak alan. Deltada birçok göl, bataklık, subasar orman, kumul ve başka birçok yaşam ortamı bulunuyor. Bu çeşitlilik deltada yaşayan ve konaklayan kuş türlerinin sayısını da ciddi oranda artırıyor. Bu nedenle, delta ülkemizde kuş gözlemcilerinin ve doğaseverlerin en çok ziyaret ettiği alanların başında geliyor.

Subasar ormanların tabanı yılın belirli bir döneminde su altında kalır. Fotoğrafta Kızılırmak Deltası'nda bulunan subasar ormanın bir bölümünü görüyorsunuz.

Kızılırmak Deltası'nın kuşları uzun yıllardır araştırılıyor. Samsun'da bulunan Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ornitoloji Araştırma Merkezi uzun yıllardır deltada araştırma ve koruma çalışmaları yapıyor. Deltadaki leylek ve balıkçıların yuvaları merkezin uzmanları tarafından düzenli olarak sayılıyor. Bunun dışında deltada bir kuş halkalama istasyonu da bulunuyor. Burada kuşların bileklerine minik halkalar takılarak nerelere göç ettikleri konusunda bilgi toplanıyor. Ornitoloji Araştırma Merkezi'nin internet sayfasını şu adresten ziyaret edebilirsiniz: <http://ornitolojiarmer.omu.edu.tr>

Bahtiyar Kurt
Çizim: Pınar Büyükgöral